

**III ЧАКЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БЕРЕЗОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КЫРЫК ИКЕНЧЕ СЕССИЯ

КАРАР № 2

Березовка бистәсе

«20» май 2019 ел

**Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
«Березовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмэләр проекты турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге №131-ФЗ Федераль законның 17 маддәсенң 1 пунктының 1 аспункты һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 35 маддәсенң 1 пунктының 1 аспункты нигезендә

Березовка авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителүче үзгәрешләр һәм өстәмэләр проектын беренче укылышта кабул итәргә (Кушымта 1).
2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмэләр проектын махсус мәгълүмати стендларда халыкка игълан итәргә.
3. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертгән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча түбәндәге составта эшче төркем төзәргә:
 - 1) Меньшаева Наталья Рафиковна - эшче төркем житәкчесе;
 - 2) Мостафин Наил Сабинович - эшче төркем әгъзасы;
 - 3) Сентемов Александр Владимирович - эшче төркем әгъзасы.

4. Березовка авыл жирлеге Советы депутатларының әлеге үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча тәкъдимнәре 2019 елның 27 маена кадәр эшче төркемгә кертелә дип билгеләргә.

5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча гражданнар тәкъдимнәре язма рәвештә авторның исем-фамилиясен, туган елын, адресын күрсәтеп, эшче төркемгә түбәндәге адрес буенча жиберелә: Березовка бистәсе, Үзәк урам, 2нче йорт, Березовка авыл жирлеге Советы башлыгы Меньшаева Наталья Рафиковнага.

6. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү проекты буенча гавами тыңлауларны 2019 елның 28 маенда 14.00 сәгаттә түбәндәге адрес буенча билгеләргә: Березовка бистәсе, Үзәк урам, 4нче йорт (Авыл мәдәният йорты).

7. Гавами тыңлауларны Березовка авыл жирлеге Советының 2019 елның 20 маенда булып узган XLII сессиясенә 1нче карары белән расланган «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» Нигезләмәсе һәм гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе нигезендә үткәргә (2нче һәм 3нче кушымталар).

8. Эшче төркемгә «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелгән Березовка авыл жирлеге Советы депутатлары төзәтмәләрен һәм гражданнарның тәкъдимнәрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә, Уставны эшләп бетерергә һәм аны 2019 елның 20 июненә кадәр Березовка авыл жирлеге Советы каравына кертергә.

9. Әлеге карарның үтәлешенә контрольлек итүне үз өстемдә калдырам.

**«Березовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

Н.Р. Меньшаева

Кушымта 1
Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
Березовка авыл жирлегә Советының
XIII сессиясенен
2нче карарына
«20» май 2019 ел

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының
«Березовка авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге
Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм өстәмэләр проекты**

<i>Гамәлдәге редакция</i>	<i>Яңа редакция</i>
7 маддә. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре	
<p><i>1 бүлекнең 9 пункты:</i> «9) Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру</p>	<p><i>1 бүлекнең 9 пунктының яңа басмада баян итәргә:</i> «9) Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә Жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук Жирлек чикләрендә урнашкан махсус саклана торган табигать территорияләре урманнарын, урманнарны куллануны, саклауны, яклауны, торгызуны оештыру» <i>(29.12.2017 №463-ФЗ Федераль закон)</i></p>

Түбәндәге басмадагы яңа 2-6 бүлекләр белән тулыландырырга:

«2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары Бөгелмә муниципаль районы жирле үзидарә органнары белән Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә, үз вәкаләтләренә бер өлешен гамәлгә ашыру турында килешүләр төзәргә хокуклы.

3. Аерым дәүләт вәкаләтләрен Жирле үзидарә органнарына биру федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.

Жирлек жирле үзидарә органнары федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә, бу максатларга бүлеп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә, бирелгән дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырган өчен җаваплы.

Тапшырылган вәкаләтләргә гамәлгә ашыру дәүләт контролендә тора. Аерым дәүләт вәкаләтләрен Жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруны контрольдә тоту шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

Березовка авыл жирлегә Советы үз вәкаләтләре чикләрендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Жирлек жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалану очракларын һәм тәртибен билгеләргә хокуклы.

4. Березовка авыл жирлегә башкарма комитеты чираттагы финанс елына авыл жирлегә бюджетын төзү һәм аның үтәлеше турында хисап төзү вәкаләтләрен тапшыру турында Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының финанс органы белән килешү төзәргә хокуклы.

5. Березовка авыл жирлегә башкарма комитеты Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән Жирлек бюджетының касса үтәлеше буенча вәкаләтләргә тапшыру турында килешү төзәргә хокуклы.

6. Авыл жирлегә жирле үзидарә органнары, Березовка авыл жирлегә Советы тарафыннан әлеге вәкаләтләргә гамәлгә ашыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыру турында Карар кабул ителгән очракта, федераль законда билгеләнгән тәртиптә үзләренә тапшырылмаган дәүләт

вәкаләтләрән гамәлгә ашыруда катнашалар.»

8 маддә. Жирлек жирле үзидарә органнарының Жирлекнең жирле әһәмияттәгә мәсьәләләренә кертелмәгән сорауларын хәл итүгә хокуклары

1 бүлекнең 12нче пункты:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормашка ашыру;»

1 бүлекнең 12нче пунктының түбәндәгә басмада баян итәргә:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарга мөнәсәбәттә эшчәнлекне гамәлгә ашыру;»

(27.12.2018 N 498-ФЗ Федераль закон)

19 маддә. Территориаль ижтимагый үзидарә

3 бүлек:

«3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре, Жирлек Советы тарафыннан, әлеге территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча билгеләнә.»

3 бүлекне яңа редакциядә баян итәргә:

«3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре тиешле территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча, Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.»

(27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)

Түбәндәгә басмада яңа 4.1 пункты белән тулыландырырга:

«4.1. Территориаль ижтимагый үзидарә территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәгән вакыттан алып, тиешле жирлекләрнең, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы булып санала. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы норматив хокукый актлары белән билгеләнә.»

(27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)

22 маддә. Гавами тыңлаулар

	<p>22 маддә. Гавами тыңлаулар, фикер алышулар (29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)</p>
<p><i>10 бүлек:</i> «10. Халык тыңлауларын оештыру һәм үткөрү тәртибе Жирлек Советы тарафыннан расланган халык тыңлаулары турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.»</p>	<p><i>10 бүлекне яңа басмада баян итәргә:</i> «10. Әлеге маддәнен Знче өлешендә күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткөрү тәртибе «Березовка авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яисә) Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар үткөрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты белән үз вакытында танышуны, муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларда катнашуын тәэмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның дәлилленгән нигезләнешен дә кертеп, тыңлаулар нәтижеләрен халыкка игълан итүне (бастырып чыгаруны) күздә тотарга тиеш.» (29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)</p>
<p>53 маддә. Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләре</p>	
<p><i>2 бүлекнең 12 пункты:</i> «12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;»</p>	<p><i>2 бүлекнең 12 пункты тубәндәге редакциядә баян итәргә:</i> «12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;» (27.12.2018 №498-ФЗ Федераль закон)</p>
<p>73 маддә. Муниципаль хокукий актларны халыкка игълан итү (бастырып чыгару) һәм аларның үз көченә керү тәртибе</p>	
<p><i>3 бүлекне тубәндәге эчтәлекле яңа абзац белән тулыландырырга:</i> «Муниципаль хокукий актларны, жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләрне халыкка игълан итү (бастырып чыгару) тәртибе Жирлек Уставы белән билгеләнә һәм федераль закон белән чикләнә торган муниципаль хокукий актлардан яки асрым нигезләмәләрдән тыш, танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.» (18.04.2018 №83-ФЗ Федераль закон)</p>	

Кушымта 2
Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
Березовка авыл жирлеге Советының
XLII сессиясенен
2нче карарына
«20» май 2019 ел

**III ЧАКЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БЕРЕЗОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ
КЫРЫК ИКЕНЧЕ СЕССИЯ**

КАРАР № 1

Березовка бистәсе

«20» май 2019 ел

**«Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының
«Березовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлегендә
гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында» Нигезләмә хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендә кабул ителгән №131-ФЗ Федераль законның 28 маддәсе, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 22нче маддәсе нигезендә һәм «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең муниципаль хокукый актлар проектлары турында фикер алышуда катнашу хокукларын тәэмин итү максатларында

Березовка авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» Нигезләмәне расларга (Кушымта 1).

2. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» Березовка авыл жирлеге Советының 2011 елның 1 декабрендә булып узган XIV сессиясендә кабул ителгән 1нче карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны жирлек территориясендәге мәгълүмат стендларында халыкка игълан итәргә һәм «Интернет» челтәрендә – Бөгелмә муниципаль районының рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешенә контрольлек итүне үз өстемдә калдырам.

**«Березовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

Н.Р.Меньшаева

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ «БЕРЕЗОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕНДӘ ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ
ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ**

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели (алга таба – ачык тыңлаулар).

1.2. Ачык тыңлаулар Березовка авыл жирлеге Советы, Березовка авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәләше турындагы хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен үткәрелә.

1.3. Гражданнар тыңлауларны үткәрү инициативасын инициатив төркем аша гамәлгә ашыра, ул жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукына ия «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкы арасыннан формалаша.

2. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ

2.1. Халык алдында тыңлаулар халык, Березовка авыл жирлеге Советы, Березовка авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

Березовка авыл жирлеге Советы яки халык инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар Березовка авыл жирлеге Советы тарафыннан, ә Березовка авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелүчесе Березовка авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2.2. Халык тыңлауларына чыгарга тиеш:

1) «Березовка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү муниципаль хокукый акты проекты, Уставка үзгәрешләр бары тик Уставта беркетелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аларны хәл итү вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарда туры китерү максатларында гына кертелә торган очраклардан тыш;

2) «Березовка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) «Березовка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору турында мәсьәләләр»;

4) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты.

2.3. Гавами тыңлаулар үткөрү турындагы карар, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә, тиешле орган яисә муниципаль берәмлекнең вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты каралганчыга кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

2.4. Гавами тыңлаулар үткөрү турындагы карар, гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләрне күрсәтеп, муниципаль берәмлек Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап, муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр буенча гавами тыңлаулар уздыру урынын һәм вакытын күрсәтеп, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, 5 көннән дә соңга калмыйча бастырылып чыгарылырга тиеш.

2.5. Устав проекты, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, Березовка авыл жирлеген Советы тарафыннан билгеләнгән әлеге Устав проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, күрсәтелгән муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук аның фикер алышуында гражданның катнашу тәртибен рәсми игълан итәргә тиеш (2нче Кушымта).

2.6. Березовка авыл жирлеген Советының халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы карарында күрсәтелә:

1) ачык тыңлаулар темасы;

- 2) ачык тыңлауларны үткэрү датасы, вакыты, урыны;
- 3) ачык тыңлауларны үткэрү буенча махсус төзелгән комиссия яки эш төркеме составы.

3. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

3.1. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткэрү «Березовка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге жирле үзидарэ органнары тарафыннан (алга таба - ачык тыңлауларны оештыручы) гамэлгэ ашырыла.

3.2. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткэрү процессын ачык тыңлауларны оештыручы тээмин итэ:

- ачык тыңлауларда катнашучыларның башлангыч составын билгели;
- чыгышлар эзерләргэ кирэк булган мәсьэлэлэр исемлеген билгели;
- ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьэлэлэр буенча докладчыларның башлангыч составын билгели;
- ачык тыңлаулар үткэрү регламентын билгели;
- халык алдында тыңлаулар өчен чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәрмэлэр һәм тәкъдимнэр жыюны гамэлгэ ашыра;
- ачык тыңлаулар нәтижэлэре буенча кирэкле белешмэ материаллар, йомгаклау документлары проектларын эзерли;
- ачык тыңлаулар беркетмәсен алып баруны тээмин итэ;
- ачык тыңлаулар нәтижэлэре буенча тәкъдимнэр эзерләүне оештыра;
- ачык тыңлаулар нәтижэлэре буенча бәяләмәне халыкка житкерүне тээмин итэ.

3.3. «Березовка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге халкы ачык тыңлаулар үткэрү турындагы карар игълан ителгән көннән алып, аларны үткэрү көненә кадэр, Березовка авыл жирлеген башлыгына ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьэлэ буенча язма тәкъдимнэр һәм искәрмэлэр, шул исәптән муниципаль хокукый актының гавами тыңлауларына чыгарыла торган төзәтмэлэр һәм башка тәкъдимнэр жибәрергэ хокуклы. Березовка авыл жирлеген Башлыгы килгән тәкъдимнэрне һәм искәрмэлэрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнэр һәм искәрмэлэр, мәгълүмат итеп, халык тыңлауларында катнашучыларга житкерелә.

4. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРДА КАТНАШУЧЫЛАР

- 4.1. Гавами тыңлауларда катнашырга чакырыла ала:
- депутатлар;
 - дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарэ органнары вәкиллэре;
 - эшчәнлекләре фикер алышына торган тема белән бәйле булган оешма, предприятие, учреждение житәкчелэре яки вәкиллэре;
 - экспертлар;

- сәяси партияларнең төбәк һәм жирле бүлекләре, ижтимагый берләшмәләр вәкилләре;
- массакуләм мәгълүмат чаралары;
- «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче гражданныр.

4.2. Халык тыңлауларында үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән, халык тыңлауларын оештыручыга ачык тыңлаулар үткәру көненә кадәр 3 көннен дә соңга калмыйча язма гаризалар биргән гражданныр катнаша.

5. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ҮТКӘРУ ТӘРТИБЕ

- 5.1. Ачык тыңлаулар утырышлар формасында үткәрелә.
- 5.2. Гавами тыңлауларда рәислек итүче жирлек Башлығы булырга мөмкин.
- 5.3. Ачык тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга ачык тыңлауларның темасы, ачык тыңлаулар үткәрүнен тәртибе турында хәбәр итә.
- 5.4. Рәислек итүче ачык тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтә.
- 5.5. Рәислек итүче чират тәртибендә төп докладчыга (өстәмә докладчыга), шулай ук чыгыш ясарга теләк белдергән башка ачык тыңлауларда катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә.
- 5.6. Чыгышның вакыты, чыгыш ясаучылар саныннан һәм халык тыңлаулары үткәру өчен билгеләнгән вакытлардан чыгып, рәислек итүче тарафыннан билгеләнә.
Рәислек итүче чыгыш ясаучылар санына карап, халык тыңлауларында катнашучыларның чыгыш вакытын чикләргә хокуклы.
- 5.7. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес игълан итәргә хокуклы.
- 5.8. Ачык тыңлауларда катнашучының чыгышы тәмамланганнан соң яки чыгыш ясау өчен бирелгән вакыт узгач, рәислек итүче ачык тыңлауларның башка катнашучыларына чыгыш ясаучының позициясе һәм (яки) аргументлары буенча төгәлләштерүче сораулар бирү һәм сорауларга жаваплар өчен өстәмә вакыт бирү мөмкинлеге бирә.
- 5.9. Сораулар язмача да, телдән дә биреләргә мөмкин.
- 5.10. Ачык тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары тәмамлангач, рәислек итүче, кирәк булганда, халык тыңлаулары барышында әйтелгән тәкъдимнәренә ачыклау өчен комиссия яки эшче төркем әгъзаларына сүз бирәргә мөмкин.
- 5.11. Ачык тыңлаулар үткәргәндә тәртип саклау ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

5.12. Халык тыңлауларында катнашучылар халык тыңлауларының барышына тыкшынырга, аларны өзэргә һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел. Халык тыңлауларында катнашучылар тарафыннан үткәрү тәртибен бозу очрагында, эшче төркем рәисе ачык тыңлаулар үткәрү урыныннан китүне таләп итэргә хокуклы.

6. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ НӘТИЖӘЛӘРЕН РӘСМИЛӘШТЕРҮ

6.1. Ачык тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Ачык тыңлаулар беркетмәсендә ачык тыңлаулар үткәрүнең датасы һәм урыны, ачык тыңлауларда катнашучылар саны, Рәиснең, Секретаренең һәм комиссиянең башка әгъзаларының фамилияләре, докладчының (өстәмә докладчы) һәм ачык тыңлауларда башка катнашучыларның исемнәре, докладчының кыскача эчтәлегә яки чыгышының кыскача эчтәлегә, башка шартлары чагылдырыла. Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык кисәтүләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма формада бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә теркәлә.

Йомгаклау беркетмәсендә түбәндәге нигезләмәләр булырга тиеш:

- 1) кергән тәкъдимнәрнең гомуми саны;
- 3) ачык тыңлауларга чыгарылган, әмма аларга кабул ителмәгән мәсьәләләр;
- 4) ачык тыңлауларда кабул ителгән мәсьәләләр.

6.2. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм аның вәкаләтләре барлык вакыт дәвамында жирлек Советы материалларында саклана, ә бу вакыт узгач, муниципаль архивка саклауга тапшырыла. Муниципаль архивта ачык тыңлаулар материалларын саклау вакыты Березовка авыл жирлегә Советы тарафыннан билгеләнә һәм ул дүрт елдан да ким була алмый.

6.3. Халык тыңлауларының нәтижәләре ачык тыңлаулар үткәргәннән соң 5 көннән дә соңга калмыйча игълан ителергә тиеш.

6.4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлегә Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, авыл жирлегә бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләргә караучы Березовка авыл жирлегә Советы сессиясендә комиссия яки эшче төркем рәисе депутатларга комиссия эше турында, үткәрелгән гавами тыңлаулар нәтижәләре турында доклад бирә һәм йомгаклау беркетмәсен тәкъдим итә.

**АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРГА ЧЫГАРЫЛА ТОРГАН МУНИЦИПАЛЬ
ХОКУКЫЙ АКТЛАР ПРОЕКТЛАРЫНА ГРАЖДАННАРНЫҢ
ТӘКЪДИМНӘРЕН ИСӘПКӘ АЛУ ТӘРТИБЕ ҺӘМ «БЕРЕЗОВКА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
ГРАЖДАННАРЫНЫҢ ФИКЕР АЛЫШУДА КАТНАШУЫ**

1. «Березовка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген гражданнарының муниципаль хокукий актлар проектлары буенча тәкъдимнәрен Березовка авыл жирлеген Советына түбәндәгел адрес буенча кертелә: 423201, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Березовка бистәсен, Үзәк урам, 2нче йорт, кушымта итеп бирелә торган үрнәктәгел төзәтмәләр таблицасы формасында язма рәвештә:

<i>№ т/с</i>	<i>Пункт, аспункт</i>	<i>Карар проекты тексты</i>	<i>Төзәт- мәләр тексты</i>	<i>Төзәтмәләрен исәпкә алып, проект тексти</i>	<i>Төзәтмә авторы (Ф.И.О., адрес, эш, уку урыны)</i>

Тәкъдимнәрен муниципаль хокукий актлар проектларын халыкка игълан иткәннән соң (бастырып чыгару) яки «Интернет» челтәрендә – «Бөгелмә муниципаль районы» муниципаль берәмлегенен рәсми порталында bugulma.tatar.ru һәм «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталы» интернет-ресурсында урнаштырганнан соң, бер ай дәвамында эш көннәрендә 8.00–17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

2. Чыгыш ясау хокукы белән ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар чыгыш ясаучыларга шәхсән түбәндәгел адрес буенча бирелә: 423201, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Березовка бистәсен, Үзәк урам, 2нче йорт.

Гаризалар ачык тыңлаулар үткәргә кадәр 5 көннән дә соңга калмыйча, эш көннәрендә 8.00 – 17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

3. Гражданнарының тәкъдимнәрен карау өчен махсус төзелгән комиссиягә яисә муниципаль хокукий актлар проектларына кергән тәкъдимнәрен исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшчел төркемгә тапшырыла.